

Вкінці О. Журавель висловлює сподівання, що ці всі „труднощі” — „будуть подолані найближчим часом”.

Тим часом читач цього журналу, поза статтями засміченими пропагандивною агіткою, навряд чи знайде матеріали, в яких є якісні інформації на містецькі теми.

СВОБОДА

UKRAINIAN NEWSPAPER PUBLISHED DAILY EXCEPT MONDAYS AND HOLIDAYS BY THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC. at 30 MONTGOMERY STREET, JERSEY CITY, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті, дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допущивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на півроку — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНАОу 65% міст. За кожну зміну адреси — \$0.50. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Ціль Москви: знищити ЗСА з допомогою союзників

На думку багатьох американських соведознавців і спеціалістів цілком очевидно, що знищення Америки як наймогутнішої потуги світу, а з ним швидше дійти до досягнення своєї остаточної мети завоювання цілого світу.

До такого висновку прийшли панелісти в Нью-Йоркському Сіті університеті під час семінару на тему американської політики на Близькому Сході. Серед панелістів був відомий проф. Річард Пайпс з Гарвардського університету та автор ряду книг про Советський Союз.

Він твердить, що Москва знає, що знищити ЗСА її самій нелегко, тому вона намагається досягнути свою ціль шляхом знищення союзників Америки, а саме, Західної Європи і Японії. Одним із засобів для цього — це позбавлення тих союзників необхідної для них нафти. Сьогодні, — твердить проф. Пайпс, — Америка та її союзники в Західній Європі і Японії індустріально і економічно переважають блок держав Варшавського Договору в пропорції 5 до 1. Ця пропорція може змінитися 4 до 2 в користь комуністичного блоку, якщо Москві пощастить розбити союз між Америкою з одного боку, а з другого — Західною Європою і Японією.

Знапад американської мілітарної сили в порівнянні зі Советським Союзом, та очевидна неохота Америки вдатися до збройного засобу мають великий вплив на процес погіршення американського становища в світі, — твердили інші панелісти.

Західна Європа та Японія можуть сценаріально увійти у сферу советських впливів, якщо Америка не приверне глобальної рівноваги, — твердив д-р Джозеф Чурба, директор Центру для Міжнародної Безпеки у Вашингтоні.

Якщо б вони (американські союзники) побачили, що Америка почне розбудовувати свою мілітарну потугу, вони б і надалі втримували союз з Америкою, — твердив д-р Чурба.

Американська слабкість у мілітарному значенні насторожує також уряд на Близькому Сході перед тісним союзом з Америкою, які тим скорше укліються більше концесій Советському Союзу. Пакистан, наприклад, відкинув американську допомогу, бо не був певний чи Америка зможе прийти з допомогою на випадок кризи. Йордан далі відмовляється приступити до переговорів між Ізраїлем і Єгиптом, бо теж не має певності чи Америка вийде переможно у своїх військово-політичних конкурренціях із Советським Союзом.

Навіть Єгипет, який висмикнувся з-під советської "опіки" в 1973 році та звернувся до Заходу за допомогою, міг би легко повернути в "ласки" Москви, у випадку, якщо СРСР вирине як провідна потуга.

Д-р Чурба твердить, що для привернення провідної ролі Америки у світі, ЗСА мусить потроїти оборонний бюджет. Проф. Пайпс, цитуючи елєбарот Комітету в справі Існуючої Безпеки, в якому він є членом, сказав, що Америка мусіла б видати 265 мільярдів доларів в наступних десятих роках для зрівняння мілітарної сили зі Советським Союзом.

Отже, советська стратегія зовсім ясна: усунення американської присутності на Близькому Сході, вбити клин між Америкою й її союзниками та встановити свій пріоритет у всіх стратегічних пунктах світу.

І хоча ще й далі існує можливість війни в Азії, деякі спеціалісти у тих питаннях твердять, що лихо великої небезпеки криється у тому, що в майбутньому Советський Союз може закріпити за собою такі сильні позиції, що ніхто вже не буде в силі кинути виклик на цих стратегічних об'єктах, у яких СССР осягне перевагу над Америкою і Заходом своєю настійністю, терпелістю та беззастановним використанням усіх можливостей.

Численні політичні аналітики висловлюють однозгідно думку, що ЗСА повинні вже застосовувати форми обережності супроти підступної советської політики і військової стратегії і почати розраховувати свою власну політику й військову тактику протиставлення, щоб рятувати світ від комунізму.

Роман Рахманний

РОСІЙСЬКА СТРАТЕГІЯ ВІЙСЬКОВОГО ГЕНОЦИДУ

Найбільший різник

Принаймні раз на місяць у советських періодичних виданнях з'являються розповіді советоросійських генералів і русифікованих етніків військового зв'язу про їхні подвиги на тому чи іншому фронті т.зв. вітчизняної війни. Роківни закінчення Другої світової війни на початку травня щороку викликають нову зливу таких спогадів і похвалюваних статтей про "високоякісні" вчинки советських маршалів і генералів, щоб переконати свою громадськість про перевагу "советської" військової доктрини.

Але читач цих самохвальних писань не знайде в них відповіді на запитання, що тривожили і далі тривають батьків і матерів колишніх і майбутніх воїнів армії тієї "тюрми народів", що зветься СССР. А саме: — Якщо советська стратегія така мудра, то чому советська армія, складена з воїнів багатьох національностей і вишколена на російських військових традиціях, зазнала таких жахливих втрат у Другій світовій війні? Чи в новій війні, до якої прямує Кремль, не повториться історія таких втрат?

Російські традиції

Відповідь на ці болючі запитання таїться у двох прикметниках: "російські" традиції воювання та "різнонаціональний" склад армії.

Російські генерали всіх часів і всіх ніколи не рахувалися з людськими втратами. В їхніх міркуваннях людина була завжди на останньому місці — після коней і устаткування. Якщо "воїни досягли перемоги" (такічній чи стратегічній), вони не журилися нікими людськими жертвами, ані недовольством воїнів, запряжених у непосильне ярмо поставлення у даній війні. Тому даремно кремлівські речники зуть свою військову доктрину марксо-ленінською з підгрунтям таких теоретиків, як Клязевіч і інші. Це на ділі традиційна московська доктрина: придушити протавника живою і мертвою масою свого воїнства, бо людина у московському царстві, завжди вистачає.

Таким підходом до "людини-воїна" керувалися під час Другої світової війни 1939-1945 в "советські" генерали, з Г. Жукова починаючи і до Г. Жукова закінчуючи. Велику матеріально-вогневу силу своїх дивізій вони завжди збільшували горами трутів на наступуючій піхоті, яку вони безжалісно гнали на міні і під обстріл свого ворога.

Бувало, що ці гори трутів психологічно заламували німецьке воїнство, яке не розуміло, як можна винищувати своїх людей так бездумно і жорстоко.

Георгія Жукова славлять на Сході і на Заході як найвизначнішого советоросійського генерала Другої світової війни. Тим часом усі коментатори вчливі-промовчуть обставини, що Жуков — це найбільший "різник" свого воїнства на бойовищах Східної та Центральної Європи. Він сам не скривав того і в розмові з ген. Айзенгауером пояснив тайну своїх тактичних успіхів в різних фронтах.

Як відомо, для охорони свого передпілля кожен противник уживав протипіхотних і протитанкових мін. Советські генерали ніколи не витрачали часу на те, щоб саперні відділи очистили фронт від протипіхотних мін. Ні, вони послали свою піхоту — хвиля за хвилю — в наступ так нечаче б там не було протипіхотних мін. Втрапили, страшно, але ціною тих втрат "прочищено" доріжки для саперних відділів, які мали завдання вибрати із землі протитанкові міни. (Людська нога не зрівняється з танковою міною, бо для цього потрібно більшого тягару-тиску.) Значить, танк-машини були цінніші за людей!

Маршал Жуков глузував з генералів армії Заходу, мовляв, вони даремно витрачали час на прочищення передпілля від мін, коли могли досягти швидшого "результату" наступом однієї чи двох хвиль піхоти. Але американські, англійські чи французькі генерали розуміли свою відповідальність перед своїм сумлінням і своїм народом за долю своїх воїнів. Машини і всяке матеріальне устаткування, а в тім і "час", вони цінили менше, ніж живу людину-воїна. А втім, їхні сумління не подарували б їм легкого ставлення до життя і смерті своїх воїнів. Тому, наприклад, вояки операції армії ген. МакАртура проти японців відзначаються небуденним вмінням застосовувати непрямого наступу; він змушує ворога здатися або відступити з укріплених позицій, а втрати наступаючих американців обмежив до мінімуму.

Генетична русифікація

Для українців "різницька" тактика і стратегія советоросійських генералів (схвалена кремлівськими керівниками) спричинила трагічні наслідки не тільки для інших народів у СССР. Відвоюючи Україну (знішену раніше відступом Червоної армії, а описав відступом німецьких дивізій), советоросійські генерали вели мобілізувати всіх українських мужиків: від малолітніх до сороклітніх!

І тих, "немуштрованих людей" вони вели гнати у (Закінчення на стор. 4)

Петро Стерчо

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ ЮЛІАНА РЕВАЯ

(1)

Минає рік від того часу, як 30-го квітня 1979 року несподівано відійшов у вічність один із кращих державних мужів українського народу цього сторіччя — св. п. Юліан Ревая. Хоча до сімдесятого року життя бракувало йому всього три місяці (народжений 26-го липня 1899 року в селі Мирча в Карпатській Україні), до останнього дня свого життя утішався Юліан Ревая надзвичайною енергією та доброзичливістю послужити іншим, бо з природи він був оптиміст і патріот, який вбачав в кожному українцеві свого брата.

Нелегко в короткій газетній згадці охопити всі прикмети цієї, напевно, небуденної людини. Як віруючий християнин, Юліан Ревая постійно плевав надією на Божу допомогу для свого знедоленого народу, а при тому був людиною послідовної праці в багатогранному житті українського народу. Був він людиною доброго серця, а при тому твердою волю з великими вимогами супроти себе самого й ширим вимогам для неможливості інших; як справжній гуманіст, мав він безмірну пошану до людської гідності, тому у відношенні до інших людей виявляв чистоту й елегантність. Будучи людиною чистого як сльоза і твердого мов криця характеру, Юліан Ревая віддав усі зусилля свого життя служінню своєму народові як педагога і виховника, як автор шкільних підручників і видавець журналів для учителя і молоді; як всенародний трибун і суспільно-громадський діяч, і чесний та простоліній український політичний діяч і державний муж.

Не гурдував Юліан Ревая ніякою працею, аби вона лише була для добра Української Справи. Як казали на Закарпатті, Юліан Ревая "бував і на возі, і під возом", але завжди в однаковій мірі був він собою. Вийшовши з народної гуші, бо народився він в родині народного учителя Івана й Вероніки (з дому Гебей) в карпатоукраїнському селі — Мирча біля Перечина — ніколи не втрачав він з перед своїх очей недовіду виснаженого українського селянства під чужим пануванням. Тому ніколи в своєму житті та в своїй діяльності не підіймав він життєвих соціальних господарських проблем народу. Немає сумніву, що, власне, ця турбота за кращу долю свого народу з'являлася йому була із Соціал-Демократичною партією міжвоєнної Чехо-Словащини.

Будучи по професії фаховим учителем, Юліан Ревая вже у 1922 році став крайовим інспектором усього елементарного шкільництва Закарпаття, на якому то пості працював він для свого народу аж до 1935 року, коли то став він з волі й вибору народу послом до Чехо-Словацького парламенту. Неабиякою заслугою Юліана Ревая слід вважати впровадження у вжиток у всьому народному шкільництві українських підручників, хоч і були вони писані ще т.зв. "панькевичівською", що не було пригодною ґрунту для фонетичного правопису української літературної мови. А змаг за народну мову в шкільництві тривав у Підкарпатській Русі аж до часу автономної Карпатської України. Держави, на чолі з о. д-ром Августиним Волошином. Шойно тоді розпорядком Міністерства Шкільництва, що ним адміністрував проф. Августин Волошин, урядом уведено українську літературну мову з фонетичним правописом.

Розвиток Плату в Карпатській Україні дуже тісно пов'язаний з іменем Юліана Ревая, який був там Верховним Платуном. Заходами Ю. Ревая платформа організації поширилася із середніх шкіл на молоді сільських шкіл. Коштом державної скарбниці поширювався журнал "Платун", "Наш Рідний Край" та "Пчілка", а для найменших "Дзвіночок для підкарпатських діточок серед усієї української-руської шкільної молоді. Одночасно для учительства видавав Ю. Ревая журнал "Учитель", в якому, поруч педагогічних і виховних статей, поміщувалося матеріали про завдання учительства серед населення країни. Тільки о. Августин Волошин написав більше підручників для карпатоукраїнських шкіл від Юліана Ревая, який зосереджувався на підручниках для елементарних шкіл.

Все це вкладав у загальнонаціональний розвиток карпатських українців такої важливості, що й нелегко збагнути тим, які там не жили в тому часі!

Не було ніякої ділянки українського національного життя столичного Ужгороду, щоб у часі між двома світовими війнами Юліан Ревая не був її співорганізатором чи бодай активним діячем. Очоловав він "Учительську Громаду", був він членом головної управи Т-ва "Просвіта", працював він на керівному пості в спортовому товаристві "Русь", у Крайовому Кооперативному Союзі і т. п. Як провідний член Соціал-Демократичної партії, співпрацював він із Спиридоном Довгалем видавним фонетичним правописом тижневик партії "Вперед" і журнал "До Перемоги".

Від кількох тижнів великі написи в крамничих закладах колоритними літерами: "Пам'ятайте про День Матері". Це, звичайно, комерційна реклама. Та думка мимоволі підказує: "Щасливі ті, які можуть обдаровувати свою матір меншим, чи більшим подарунком. Бо для багатьох із нас матирина могила або залишилася на рідній землі, або вже тут поростає зеленою травицею. Залишився тільки болючий слід у серці, слід по найбільшій й найжестивнішій любові, слід, якого не зітре навіть милосердний час."

І ще одне, крім споминів, залишилося. Сліди її рук. Вишивки. Як далеко сягає пам'ять. Мати завжди вишивала. Деякі вишивані лляні рушники та пошевки на подушці вносила як "посаг", одружуючись по Першій світовій війні з батьком. Злиднені це були часи, загальна руїна, нестатки. Мабуть ці вишивки були і єдиною прикрасою дуже вбогій хатини, в якій прийшло на світ дитинча.

Як Мати знаходила силу й час на заробітну працю, домашнє хазяйство, здобування харчів, про які було так важко по війні — і понад усе на піклування немовляти, що плакало день і ніч — залишалося загадкою. Єдина її розв'язка замикається хіба в словах: "жертвенна любов до дитини". І може в силі її духа, бо хоча постійно перетворена й невиспана, завжди була погідна.

Як тільки дитинча почало ходити, вже чекали на нього вишивані сукопки й сорочеченята. Мати не зважала, що мольозна праця вишивання для дитини, яка постійно росте, несприятлива. Вона хотіла, щоб її дитина (яка для кожної матері є "найкраща у світі"), завжди була вдягнена, мов мала лядечка.

Запам'яталася вишивана пишим узором і маленькими хрестиками шовкова блузка на Великдень. Донька була в першій гімназійній класі, до школи мусіла ходити в приписовому мундурку, тож це був Великодній дар — як Мати звала, "обнова". Витягла канву з вишивки й гарячково шила блузку вже у Великодню Суботу. Щоб у Великодній ранок донька раділа прекрасною вишивкою. Щоб чар Великодня й чар рідної вишивки, сплелися в одне на знак великого свята.

Щоб примістити доньку в Дівочому Інституті, у тих часах вимагали так званої "виправи". Скількись рушників, білизни, постелі. А це тому, що в тих часах прання відбувалося тільки раз в місяць. Можна було це все пошити з білого полотна, прикрашаючи тільки — як тоді казали — "коронками", тобто

(Продовження буде)

Леся Лисак-Тивонюк

НЕДОКІНЧЕНА ВИШИВКА

(Світлій пам'яті всіх померлих Матерів)

Від кількох тижнів великі написи в крамничих закладах колоритними літерами: "Пам'ятайте про День Матері". Це, звичайно, комерційна реклама. Та думка мимоволі підказує: "Щасливі ті, які можуть обдаровувати свою матір меншим, чи більшим подарунком. Бо для багатьох із нас матирина могила або залишилася на рідній землі, або вже тут поростає зеленою травицею. Залишився тільки болючий слід у серці, слід по найбільшій й найжестивнішій любові, слід, якого не зітре навіть милосердний час."

І ще одне, крім споминів, залишилося. Сліди її рук. Вишивки. Як далеко сягає пам'ять. Мати завжди вишивала. Деякі вишивані лляні рушники та пошевки на подушці вносила як "посаг", одружуючись по Першій світовій війні з батьком. Злиднені це були часи, загальна руїна, нестатки. Мабуть ці вишивки були і єдиною прикрасою дуже вбогій хатини, в якій прийшло на світ дитинча.

Як Мати знаходила силу й час на заробітну працю, домашнє хазяйство, здобування харчів, про які було так важко по війні — і понад усе на піклування немовляти, що плакало день і ніч — залишалося загадкою. Єдина її розв'язка замикається хіба в словах: "жертвенна любов до дитини". І може в силі її духа, бо хоча постійно перетворена й невиспана, завжди була погідна.

Як тільки дитинча почало ходити, вже чекали на нього вишивані сукопки й сорочеченята. Мати не зважала, що мольозна праця вишивання для дитини, яка постійно росте, несприятлива. Вона хотіла, щоб її дитина (яка для кожної матері є "найкраща у світі"), завжди була вдягнена, мов мала лядечка.

Запам'яталася вишивана пишим узором і маленькими хрестиками шовкова блузка на Великдень. Донька була в першій гімназійній класі, до школи мусіла ходити в приписовому мундурку, тож це був Великодній дар — як Мати звала, "обнова". Витягла канву з вишивки й гарячково шила блузку вже у Великодню Суботу. Щоб у Великодній ранок донька раділа прекрасною вишивкою. Щоб чар Великодня й чар рідної вишивки, сплелися в одне на знак великого свята.

Щоб примістити доньку в Дівочому Інституті, у тих часах вимагали так званої "виправи". Скількись рушників, білизни, постелі. А це тому, що в тих часах прання відбувалося тільки раз в місяць. Можна було це все пошити з білого полотна, прикрашаючи тільки — як тоді казали — "коронками", тобто

(Продовження буде)

купованим мереживом, та Мати завдала собі труду вишити всі рушники та пошевки... Може прагнула, щоб повсякчасно, вдень і вночі, сліди її працюваних рук торкалися доньки? А може, щоб мовчазний усміх кольорових вишивок заступив Материнську усмішку? Та достояючи діти так глибоко не пригадують, а над вишивками материнської любови. Спринмають їх як щось зовсім належне. Навіть на гадку їм не приходить, що колись може не стати Матері й її трудящих рук.

На сміраші. Мати вже немолода, з підірваним здоров'ям, докраю виснажена фізичною заробіткою працею, вже не вишивала. Замало годин мала доба, щоб вишити в неї всі необхідні роботи. Не було господаря — Мати виконувала всі обов'язки двох людей: всі обов'язки господині. Варилася їжу, і малювала стіни в пивниці. Виполовала бур'ян з-поміж квітів і мила стрих. Направляла цементовий хідник біля хати. Донька могла допомогти їй тільки дорізно, бо працювала на прожиток довгі-довгі години.

Та знову прийшов час на улюблені вишивки. Це сталося, коли Мати пішла на емеритурі. Кинулася вишивати із запалом, наче хотіла надробити двадцять років, коли не було часу й змоги на кольорові нитки й голку. Та тільки це вже не були дрібненькі хрестики з давніх років. Очі вже були не ті, що колись. Все ще рівні, акуратні хрестики, клялися на панаму — матеріал з грубими нитками. І дивним-дивом це були повторення колишніх вишивок вдома. Був мотив винограду, такий самий як на вже неіснуючому рушникові, який вносила як "придане", одружуючись.

Вишивала днями і ночами гарячково, наче б лягалася, що не вліпе. Наче б, прагнучи прикликати проїдену молодість, вишивала залюбки "макатки" — вишивані килимки на стіни, які були в моді в тих часах, і про які молоде покоління зовсім не чуло. Бо чим більше років віддавалося Матір від життя на рідній землі, тим ближчою ця земля і час їй ставали. Це ж бо Дім, а втомлений мандрівник мріє про поворот домі...

Останню чудову "макатку" вишивала з надлюдською швидкістю й завзяттям. Перероблювала дошкульні боли грудей, серця, цілого тіла. Віддала її в руки доньки перед відходом до шпиталю, з якого вже не повернулася. Шепнула: "Центральний взір скінчений, тільки ще бракує країв. Не хочу їх ропочинати, бо знаю, що не

(Закінчення на стор. 3)

Людмила Волянська

МИСТЕЦЬ-ЄВРЕЙ, ЩО „НАРОДИВСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ СОРОЦІ”...

(1)

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Михайло Туровський прийшов до Народного Союзу і „Свободи” в четвер, 16 квітня, бо як же обміняти новоприбулому з України шойно сім місяців тому мистецтві і графіці, з голосним ім'ям в Україні, Український Народний Союз і єдиний український повний доньки? Редакція „Свободи” мала нагоду розпитати мистця Туровського про багато справ, чим живе сьогодні громадянин України у поневоленій нації батьківщині. Й він прикладі його власного життя бачити, чому він і багато інших рано чи пізно мусять так, „вибрати свободу”, якщо не бажать задихнутися в атмосфері творчої не-свободи. Не всім, звичайно, пощастить звідти вийти, але Михайлові Туровському й усім його родині пощастило, як і багатьом його одноплемінникам з України, після довгих і прикрхих ходів по муках таки дістати візу до Ізраїля, а потім переїхати до ЗСА напостійно.

І ось він в Америці, сповнений вражень і плянів, зайнятий вивченням доріг до американських мистецьких галерій, дещо приголомшений тямною комерційністю, але намірений не здаватися, а таки добитися свого: доступу до виставки, на якій і про нього мусить довідатися мистецький світ. Дивує його система „протекціоналізму”, як він каже, в мистецькому виставковому світі, де в галеріях не ти сам, а хтось за тебе поладжує справи, представляє мистця, але й що трудність треба буде подолати новоприбулому мистцеві.

Ці кілька місяців працювати довелося дуже наполегливо, щоб створити нові полотна, намалювати й нарисувати нові зразки своєї досконалої графіки, якою вже

зробив собі славу в Україні і поза нею в Советському Союзі. Соросиштілітний мистець там був уже відомий. Він вже досяг вершин, як художник, графік і майстер естампу; за ним вже був пройдений великий шлях досягнень, про які мріє не один мистець: він був членом Спілки художників СССР з 1975 року і членом Київської організації Спілки художників УССР. З 1957 року — учасник всіх республіканських і союзних художніх виставок, багатьох виставок радянського мистецтва за кордоном, — як пишеться про нього в каталозі виставки „Михайло Туровський — графіка”, Київ, 1975. В 1960 році закінчив Київський державний художній інститут, приїшовши туди з єдиною на всю Україну Київської середньої мистецької школи на Вознесенському проспекті, до якої приймали тільки дуже талановитих дітей. І цікава деталь про цю школу: коли в ній вчився Михайло, навчання проходило ще українською мовою, а вже його син Роман у тій самій школі проходив науку мовою російською... Як багатообіцяючий випускник Інституту був залишений на аспірантуру у Києві, яку відбув під керівництвом такого великого українського графіка, як Дергус. Це були шістьдесяті роки в Києві і багато чого було дозволено творчій молоді України...

Але щоб жити з мистецтва, треба було Туровському сприйняти офіційні напрямки, і він навіть створив цілий цикл картин, присвячених Ленінові. Тоді він ще вірив у „радянську владу”. Каже мистець, що вже після всіх пеналів, які йому признало за ленінський цикл, вирішив вчитися, вглибитися в ленізм. „Переїздив” докладно все і побачив... що все зло, велике зло було такі закорінені в самій основі цього вчення. Тоді вийшло безмежне бажання вирватися геть з СССР, в світ, на волю. І вже не шкода було залишити дім, хоч зріс, змужнів і став майстром у ньому. Шкода було, що правда, кидати надбання, створення — не вивіз Туровський нічого з тих сотень більших і тисяч (це не перебільшення, справді тисячі) менших його праць. Єдине, що вдалося зі собою взяти — це фотографії його творів, з яких деякі приніс Михайло Туровський із собою до Редакції „Свободи”, щоб показати нам зразки своєї досконалої творчості.

Нема що казати, сильне враження зробила та метрвога

розміру тека на всіх тут, в Редакції, де в прозорих зберігачах-конвертах можна було оглядати графічні праці мистця та світлинні інші твори. Це твори вже провідного мистця України, графіка й живописця, якому держава мусіла б відкрити всі двері і відкрила б, коли б не одне „але”.

Тут мистець просить його правильно зрозуміти: його не переслідували, він не „сидів”, йому не перешкоджали малювати, а навпаки, якщо він малював (офіційні) громадсько-значимі твори, що легко сприймаються державою, вона купувала їх у нього, видавала, поширювала. А вже він жив з мистецтва і тільки з творчої праці. Проте „двері не були відкриті на всю широчінь”, бо мистець жид і в СССР існує — каже Михайло Туровський — „державний антисемітизм”.

Через це він розпочав заходи для виїзду до Ізраїля. Його бажання було несподіванкою для влади, яка думала, що він, адже, має все. Тепер його твори стягнені з усіх музеїв, де вони гордо експонувалися, навіть ленінський цикл. Жве в каталозі з виставки п'ять років тому можна прочитати поважну листу 22-ох музеїв, найвідоміших в Україні, плюс два у Москві, де були твори Туровського, але тепер Туровського там марно шукати.

Говоримо з мистцем про антисемітизм, „державний” і як на його думку до цього дійшло? Михайло Туровський вважає, що цей антисемітизм керований окремими людьми. Розпочався він ще за Сталіна, який був глибоко в своїй душі „самодержавцем російським”. Росія неділмла стояла в мріях у Сталіна — а потім і в житті — твердо на „пробівах” (мова про Босфор і Дарданелли), як і за царя. Поширювалася русифікація, теж як за царя.

У Другій світовій війні з німецького боку російські шовіністи кидали з літаків над окопами летючки з заклинком: „Бей жидів — політруков!” Виснажені в окопах злиднені червоноармійці бачили тих „політруков” — євреїв навіть у більшій кількості, як їх було насправді, але вони були... А вже як покотив вал антисемітизму, тяжко було його стримати. В цей час було проголошено „ворогами народу” жидівських військовиків: Гамарніка, Якіра Шмідта й інших.

</

CITY UNIVERSITY GRADUATE CENTER
У П'ЯТНИЦЮ, 16-го ТРАВНЯ 1980 РОКУ,
о год. 8-й веч.

власноу

КОНЦЕРТ

ЮЛІЯНИ ОСІНЧУК

ПІЯНІСТКИ

Зал: THIRD FLOOR STUDIO
вхід від 42nd Street (between 5 and 6th Ave's)
NEW YORK, N.Y.

В програмі: ШУБЕРТ, БЕТГОВЕН, ЛІСТ, ЛІББЕРТ.

ПРОЩА ДО МАТЕРІ БОЖОЇ В ЕСПАНІЇ

Палмар Де Троя — це світло цінного світу — де поважається багато різних Непорочна Марія, Мати Ісуса Христа, Спасителя всього людства. Вона теж являється Матір'ю всіх нас.

30-го березня 1968 р. Пречиста Діва явилася отцеві Клементові в маленькому містечку ПАЛМАР ДЕ ТРОЯ в Еспанії. Тепер о. Клементові являються рани, подібні до тих ран, які зазнав Ісус Христос, коли був розп'ятий на хресті.

Члени гуртка „Апостолів Діви Марії“ з Клівленду, Огайо, організують спільну прощу до місця появи Діви Марії — Палмар Де Троя в Еспанії, де о. Клементій промовлятиме до тих, що візьмуть участь в зазначеній прощі.

Свята Діва Марія являється під назвою „Наша Мати з Палмар“. Багато людей та груп паломників вибираються з різних сторін світу, щоб прославляти Матір Божу та дякувати за її блага для людей. В місці Палмар, де являється Наша Мати, багато паломників вищезгаданих та багато появилось чудес.

З групою паломників з Огайо їде багато духовних отців і сестер монахинь. Загана проща відбудеться

в дніх від 9 липня до 23 липня 1980 року.
За точними інформаціями просимо писати на адресу:

MRS. EVHENIA MARTYNIUK

1027 Kenilworth Avenue ■ Cleveland, Ohio 44113

або дзвоніть на ч.: 579-0796 (216) 579-0796

3 життя Української Православної Церкви в ЗСА

Як уже повідомлялось в офіційній пресі нашої Церкви, 6 і 7 лютого цього року відбулася чергова Сесія Церковної Ради Митрополії, на якій крім адміністративних і бюджетових справ була ухвалена постановою скликання Десятий Собор Української Православної Церкви в ЗСА 13-17 жовтня 1980 року в Бавнд Бруку, яку Первоіерарх Блаженніший Владика Мстислав поблагословив.

На цій Сесії Ради для підготовки програми Собору і статутуово-процедурних справ Церковна Рада Митрополії обрала Передсоборну комісію в складі: протопресвітер Б. Желєхівський (голова), д-р Ю. Криволап (заступник), отець П. Гринишин, прот. Н. Коваль і брат Ф. Сушич — члени. Передсоборна комісія спільно з Консисторією і Всесенними Отцями — деканами нашої Церкви буде творити пленум для вирішення важливих справ, призначених для Собору.

З огляду на те, що Десятий Собор буде передостаннім собором перед заповідним уже всесенним урочистим святкуванням тисячоліття Хрещення України-Руси, Десятий Собор набуває особливої історичної ваги і чину. Тому як Церковна Рада Митрополії, так і Передсоборна комісія на

своєму першому пленарному засіданні, що відбулося в Бавнд Бруку 8 березня 1980 року, звертається до Всесенних Отців-Настоятелів і благочестивих вірних нашої Церкви з гарячим проханням про щирі співпрацю і сумлінне виконання поставлених історією перед нашою Церквою завдань насамперед фінансовими засобами, яких вимагатиме всенародність і урочистість святкування тисячоліття Хрещення України.

Великою допомогою в цій справі будуть сплати заборгованості по фінансових зобов'язаннях, встановлених Соборами нашої Церкви і Церковною Радою Митрополії. Тому Консисторія, як виконавчий орган Церкви, насамперед звертається з проханням до парафій і отців настоятелів нашої Церкви про вирішення розрахунків по обов'язковим внесках і про негайну ліквідацію заборгованості в разі, якщо вона виявиться.

Протопресвітер
Б. Желєхівський

НЕДОКІНЧЕНА ВИШИВКА

(Закінчення зі ст. 2-ої)

зможу скінчити. Хай буде тобі на пам'ятку і такою, як є.

...Недокінчена вишивка, мов недокінчена симфонія пронизаного безмірною любов'ю життя... Вишивка ясна, мов її добротлива усмішка. Останній слід

спрацьованих, худеньких Материнських рук.

Коли кластимуть перед живими матірями дарунки, донька розкладе на столі останню Материнську вишивку. І тремтливими долонями шукатиме у кожному візерівку теплоту дотику Материнських рук.

ШКОЛА КОБЗАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА в НЬО-ЙОРКУ

під мист. керівництвом Юліана Китастого

ХОР „БОЯН“ з ПЕРТ АМБОУ, Н. Дж.

під мист. керівництвом Проф. Р. Левицького

власноують

КОНЦЕРТ

під протекторатом Об'єднання Українсько-Американських Організацій — Відділ УКА в Нью-Йорку

в неділю, 1 червня 1980 р., о год. 3-й по пол.
Stuyvesant High School в Нью-Йорку, Н. Й.
15-та вул. (між 1 і 2 Авеню)

У першій частині виступлять всі Відділи Школи Кобзарського Мистецтва.

В другій частині: Спільний виступ КОНЦЕРТОВОГО АНСАМБЛЮ ШКОЛИ з ХОРОМ „БОЯН“.

В програмі візьмуть участь: відома солістка ЛЯРИСА МАГУН-ГУРІН та молоді солісти Ансамблю.

До численної участі запрошуюється Шановне Громадянство м. Нью-Йорку й околиць.

ПІЦЕМ ДО МОЛОДІ!

• Всей дохід призначений на Стипендіальний Фонд Бандури.
• Перепродаж квитків СУРМА, АРКА, ЕКО та при вході на залу.

„Сучасність“

Об'єднання Українських Письменників

„Слово“

Нью-Йоркська група

запрошують Вас на

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР

недавно трибуного на Захід українського поета

МОЙСЕЯ ФІШБЕЙНА

ПРОГРАМА:

МОЙСЕЯ ФІШБЕЙН: Відкриття.

МОЙСЕЯ ФІШБЕЙН: Читання віршів та поетичних перекладів; розповідь про сьогодення літературне життя в Україні.

Вечір відбудеться

в неділю, 18 травня 1980 р., о год. 4-й по пол.
в Українському Інституті Америки

2 East 79th Street, New York, N.Y.

По закінченні програми — товариська розмова при перекусі.
Вступ: 4.00 дол.

Тіла вбитих вояків перевезено з Ірану до ЗСА

Вашингтон. — Тіліні останки вісьмох американських вояків, які загинули під час невдалої спроби врятувати американських закладників, перевезено літаком з Ірану через Швейцарію до летунської бази Довер у стейті Делавар, де з усіма військовими почестями перенесено домодини до лікарні.

Представників преси не допущено до бази до часу

повідомлення родин про прибуття домовин з тілініми останками.

Президент Джиммі Картер, у спеціальній проклямації, в якій він назвав цих вояків „правдивими героями“, закликав американський народ віддати їм останню пошану та проголосити триденну жалобу. Американські прапори на щоглах всіх будівель знижено на знак жалоби до пів машини.

„Березіль“ і його доба — виставка в УНДомі в Нью-Йорку

Нью-Йорк, Н. Й. — Комітет Пересувних Виставок Українських Мистців-Неформістів і Українське Видавництво „Смолоскип“ у дніх 9-го, 10-го та 11-го травня ц.р. тут в Українському Народному Домі, при 2-й сесії, власноують виставку — „Березіль і його доба“.

На виставці можна буде оглянути документи і матеріали, які відносяться до історії розгромленого у 1930 роках світової слави українського театру „Березіль“. Зал УНДому буде удекоровано у стилі українського театру і образотворчого мистецтва 1920 років.

У мистецькій програмі виставки — слово колишнього актора „Березоля“ маестра Йосипа Гіряка;

виконання музики до постановки „Гайдамаків“ Л. Курбаса; уривки з твору драматурга Миколи Куліша — „Народний Малахій“ та інших творів, що їх колишній „Березіль“.

Виставка буде відкрита в п'ятницю, 9-го травня від год. 6-ої до 9-ої вечора; у суботу, 10-го травня від год. 2-ої до 8-ої по полудні. В год. 6-й відбудеться мистецька програма.

Квитки вступу — 10 доларів від особи, від подружжя — 15 доларів, від студентів — 3 долари — можна набити в „Арц“, „Сурмі“, „Еко“ і при вступі; з квитком можна відвідувати виставку кожного дня і бути присутнім на мистецькій програмі. Чистий дохід з виставки призначено на видання збірника „Березіль“.

70-річчя УАК „Запорожжя“ буде відзначено в Нью-Йорку

В суботу, 10-го травня, о год. 10-й рано в українській православній церкві Всіх Святих при 206 Схід Одинадцять вул. у Нью-Йорку, Службою Божою й Панахидою по померлих членах українського козацтва „Запорожжя“ започатковується відзначення 70-річчя студентського Товариства, заснованого в Чернівцях на Буковині ще 10-го травня 1910 року, і його ж 140-й Сестролюбів Ювілей. Церковні урочистості довершить парох церкви Всіх Святих Всесенний о. прот. Іван Ткачук, сам теж буковинець.

Описля в Українському Народному Домі при 140-42 друга сесії в Нью-Йорку відбудеться генеральна рада УАК „Запорожжя“ із звітами старшого адв. Петра Грегоровича та писаря-скарбника мігра Стефи Жуковської, як також контролера мгр. Артеміди Маріш-Джулинської. Генеральна рада УАК

„Запорожжя“ винесе належні постанови про подальшу долю Товариства й про відповідну закладу видання з цього історичного ювілею. Коротке святове слово про ювілей скаже д-р Олександр Соколин, останній з живих членів крайової старшини цієї української студентської корпорації в ЗСА.

Д-р Ол. Соколин

ОМУА ВЛАСНОУЄ ВИСТАВКУ МИСТЕЦЬКИХ ПРАЦЬ О. Т. ПРОКОПОВОГО, ЧСВВ

Нью-Йорк, Н. Й. — У неділю, 11-го травня ц.р., о год. 1-й по полудні, тут в галерії Об'єднання Мистців України Америки (ОМУА), при 136 Друга сесії, відбудеться виставка картин — портретів київських митрополитів і єпископів — о. Тараса Прокопового, ЧСВВ. Під кожним портретом будуть висписані важливіші дані про Владик.

Виставка — в будні буде відкрита від 6-ої до 8-ої вечора, а в суботі і неділі — від 1-ої до 8-ої вечора і триватиме до 18-го травня.

СВЯТО МАТЕРІ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ КАТЕДРІ СВ. ВОЛОДИМИРА В НЬО-ЙОРКУ

Нью-Йорк, Н. Й. — У неділю, 11-го травня ц.р., в год. 1-й вполудне, заходом Сестрицтва при українській православній катедрі св. Володимира в Нью-Йорку, тут відбудеться Свято Матері.

Участь у програмі візьмуть: парафіяльні діти і музична школа проф. Лева Стругацького.

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні Теми

Лікарський довідник. Книжка у твердій темно-зеленій обгорітці із золотими буквами роботи мистця МІХ. МІХАЛЕВИЧА. 336 сторінок. Ціна 7.00 дол.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканці стейту Нью-Джерсі зобов'язані платити податок.

УНС ЗАВЕРШИВ МОДЕРНЕ...

(Закінчення зі стор. 1)

пересічно — 240 сторінок, отже надрукування альманаху УНС на новонабутій власній пресі триватиме пересічно три тижні, що відповідає приблизно часові, що його вимагала чужа друкарня на друк цієї книги. Зваживши, що пересічний тираж друкованих книжок виносить у нас яких 2,000 примірників, і взявши за пересічну їх величину розмір альманаху УНС, отже друк публікованих у нас книжок на цій пресі триватиме яких два-три дні. Це може дати загальне уявлення про книжкові друкарські спроможності в-ва УНС-юзу. Можна очікувати, що з цих, у наших обставинах майже неможливих, друкарських спроможностей в-ва УНС-юзу, однаково газетних, як і книжкових та всіляких інших і менших друкарських робіт („джа-

біт“), широко скористає наша громада, як організація, так і поодинокі особи, що з черги повинно б поважно причинитися до розвитку нашої загальної видавничої діяльності, а з цим і нашої культури.

Випробування та необхідне достосовання нової заінстальованої книжкової друкарської преси у в-ві „Свобода“ потриває ще яких два-три тижні. Новий альманах УНС на 1981-ий рік уже друкуватиметься на цій власній пресі.

Додати б, що друкарня в-ва УНС-юзу забезпечена вже не тільки найбільш модерним технічним устаткуванням, але й розпоряджальними і повні кваліфікованими працівниками, між якими вже більшість становлять молодші сили.

Лівійці відмовляються...

(Закінчення зі стор. 1)

погрозували їм власне „фізично ліквідацію“, якщо вони не повернуться додому, або не стануть підтримувати полк. Кадафі.

Державний департамент опублікував комюнікат прихильників Кадафі у цій країні, у якому сказано: „Фізична ліквідація є кінцевою стадією в діалектичному конфлікті між революцією і її ворогами, якщо всі інші засоби ліквідації (соціальні, економічні і політичні) не допоможуть“.

Лівійці, яким Державний департамент доручив покинути ЗСА, не зробили цього. Навпаки, вони скрилися в забудованих амбасадах, куди американська поліція не має доступу, з огляду на право екстериторіальності. Дотеперішній керівник амбасад власновільно, без порозуміння з американськими державними чинниками, проголосив амбасаду релігійною конгрегацією, а тих, яких усунуто з ЗСА, членами тієї „конгрегації“.

Керівник амбасад („конгрегації“), д-р Алі ель Гудері, вивів на будинок амбасаді напис, що це є „лівійська арабська джамагія“, тобто власне релігійна конгрегація, отже американська влада не може усувати її членів з Америки без рішення суду.

При цій нагоді вишло наверх, чим замінили Лівійські дипломати. Один з них бушісто студіював на університеті в Маямі, Флориді, двоє на університетах в Міннісопі, один на університеті в Колорадо.

Американська амбасада в Грінолі була від грудня 1979 спаралізована, після того, як товпа, при пасивності лівійської поліції, спалила її. Лівійський уряд дотепер не заплатив відшкодування за це, а переговори перервано з огляду на небажання лівійців поладати цю справу.

На Флориді...

(Закінчення зі стор. 1)

постійний приплив малих рибальських човнів з вітками створює труднощі економічного порядку і унеможливує їх систематичну перевірку. Службовці Федерального Бюро Інвестицій придержали біля 120 осіб, перевірка яких виказала, що вони сиділи в тюрмах за крадіж та інші злочини. Крім того, є побоювання, що серед вітків можуть бути агенти комуністичної розвідної служби, тому службовці ФБІ придержали кілька запліджених осіб і переводять опити.

Постійно зростає число вітків створює серйозні проблеми їх приміщення, прохарчування, перевірки.

Наукове Товариство ім. Шевченка

Делегатура Українського Вільного Університету у ЗСА

зі сумою повідомляють, що дні 30-го квітня 1980 року, у Сарселі, копо Парижа, помер на 86-му році життя

бл. п. д-р

ОЛЕКСАНДЕР КУЛЬЧИЦЬКИЙ

проф. філософії, доцент декан філософського факультету і ректор Українського Вільного Університету, дійсний член НТШ — історично-філософської Секції, УВАН, голова Комісії Допомоги Українським Студентам, автор численних наукових праць, великий прихильник академічної молоді.

ПОХОРОН відбувся 8-го травня 1980 р., в Сарселі Франції.

Достойній, опечалений Дружині Покійного, складають вислови глибокого співчуття —

Управа НТШ
і Делегатура УВУ у ЗСА

ЦЬОГОРІЧНІ ПЛАСТОВІ ТАБОРИ

ДЛЯ НОВАЦТВА І ЮНАЦТВА

на Пластовій Оселі „Новий Сокол“
в Норт Коллінс, Н. Й

відбудуться

в дніх від 5-го до 26-го липня 1980 року

Зголошення кандидатів до Команд і Булав прошу надіслати найдаліше до 15-го травня 1980 р. Зголошення учасників приймається до кінця травня б.р. Всі зголошення слід слати на адресу референта пл. таборів на „Новому Соколі“, пл. сен. ОКСАНІ БЕРЕЖНИЦЬКОЇ, 402 Sweet Ave., Buffalo, N.Y. 14211. Тел.: (716) 895-0274.

Оплата за три тижні таборування виносить 180.00 дол., включно з адміністративним.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ

БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

при ЦЕРКВІ СВ. ЮРА в НЬО-ЙОРКУ, 7-ма вул. (2-3 Авенями)

П'ятниця, 16 травня 1980 р., год. 4-11 веч. •

Субота, 17 травня 1980 р., год. 11-11 веч. •

Неділя, 18 травня 1980 р., год. 1-10 веч.

Різномодна чудова програма!

Смачні харчі!

Просимо всіх!

В Торонто відбулась успішна акція проти просоветської затії

Світлина в „Сандей Сан“, Торонто, з української демонстрації проти Т-ва канадсько-російської дружби.

Торонто (УНІС). — У суботу, 29-го березня, учасники триденної конференції просоветської фронтової організації в Канаді — „Асоціація Канада-СРСР“ — зустрілися з українськими і литовськими пікетниками під своїм будинком наряд. Демонстрантам вдалося здемаксувати учасників „Москвою аранжованого цирку“ до тієї міри, що вони були змушені вийти з будинку. Стало відомо, що в наслідку пробольшевицької агітації під час конференції і пікетів низка осіб зрезигнувала з членства в цій організації. Однією із агіток була підтримка російської інвазії на Афганістан та „засудження“ акції бойкоту Олімпіади в Москві.

Конференцію не розголушували її організатори, мабуть тому, що на ній були „обсерватори“ з советської амбасад, з „Товариства дружби канадсько-советської“ (з базою в Москві), гості з Куби, ЗСА і Франції.

Канадська преса, радіо і телебачення широко інформували громадськість про успішну акцію статтями і світлинами. І так газета „Сандей Сан“ з 30-го березня ц.р. писала, подаючи фотографію Андрія Бандери, „речника націоналістів“, під заголовком, що був у формі питання: „Чи колаборатори КГБ в Канадській групі за мир?“

„КГБ живе! Мируємо групу з осядком у Канаді, як вивіску для підривних дій в Канаді“, — оскільки група українських націоналістів Товариство Канада-СРСР, групу за мир, яка відбуває конференцію в Торонті цей кінець тижня. Її пікетували обурені демонстранти вчора. Вони носили написи: „вітайте, кагебіські колаборатори“.

Андрій Бандера, — продовжує далі кореспондент і член редакції „Сандей Сан“ Біл Густон, — речник торонтських українських націоналістів, заатакував групу, називаючи її добре закумуфльованим фронтом для советської розвідки. Батька Бандери, міжнародно відомого українського націоналіста, забили КГБ в Німеччині в

В КАНАДІ ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ

Торонто, Канада (СУЖК). — Заходами відділу Кук в Оттаві, при співпраці Спілки Українських Журналістів Канади і фінансовій допомозі федерального уряду Канади, в дні 19-20 квітня ц.р. відбулася в приміщенні Національної бібліотеки і публічних архівів Конференція українських редакторів і видавців Канади, у програмі якої увійшли панелі, дискусії і Літературний ярмарок.

У суботу, 19 квітня ц.р., Конференція відкрили головою Оттавського відділу КУК Юрій Дзюба, привітавши понад 60 учасників Конференції: редакторів, видавців, керівників видавництва і книгарень та членів СУЖК.

Вступне слово виголосив В. Дідюк — голова СУЖК, підкреслюючи цілі її завдання української преси та проблеми, над якими варто зупинитися і обговорити їх на Конференції. Про справи канадської етнічної преси говорив С. Зибала — заступник директора відділу багатокультурності, а про організаційну структуру — Й. Кайдач — президент Федерації Канадської Етнічної Преси.

По короткій дискусії і обмінні думки проходили окремі панелі, в яких порушено і обговорено ширший ряд аспектів преси в Канаді, що складалася з тем: „Українська преса після 1984 року — прогнози“, д-р Р. Олійник (Монреаль), „Українська преса і видавництва: людські ресурси і технології“ — А. Павлик (Вінніпег), „Українська преса: нові передплатники“ — А. Григорів (Торонто), „Українська преса: джерела інформації“ — М. Гиваній (Вінніпег), „Українська преса і видавництва: фінансовий стан“ — о. митра М. Сопуляк (Едмонтон). Модераторами цих панелей були: Л. Ліщина (Торонто) і Р. Кравець (Грімсбі-Торонто), а панелістами — представники майже всіх газет і журналів. Після кожного панелі відбулася дискусія і були зроблені висновки.

У неділю 20 квітня ц.р. учасники Конференції взяли участь у Богослуженні, а редактори і видавці відбули ще вужчу зустріч, а в год. 1-й по пол. взяли участь у відкритті виставки — Літературного ярмарку, що знаменито була порозкладана на 25 столах і відповідно відкритою в залі української католицької церкви. На столах були видані: книжки, газети, журнали, поштові марки, плакати, мистецтво і т.д. Виставку-ярмарок відкрив заступник голови (спікера) Канадського парламенту Лойд Френсіс, перетинаючи стіжку, а чисельна українська громада по берегах її заповнила. Виставка-ярмарок була під кожним оглядом успішна та заслуговує на увагу і добрий приклад до наслідування.

Того ж дня о год. 3-й по пол. у горішній залі української католицької церкви відбулася під проводом проф. д-ра В. Тарнопольського панельна дискусія на тему: „Українська преса в 80-их роках“ з участю 12 панелістів та понад 250 учасників.

Представники „Голосу Канади“ записали на стрічці короткі виступи деяких редакторів і видавців і голови СУЖК для передавання їх в Україну. Координатором цих імпрез, які пройшли з успіхом, був М. О. Цмоць, який прекрасно вив'язався із свого завдання.

Куток сеньйорів УНС

Напередодні 6-го з'їзду сеньйорів УНС не від речі буде дати під розвагу зацікавленим дещо про те, чи дотепер ми дійсно були на правильній дорозі в наших намагах спонукати УНС до побудови апартаментового дому для наших сеньйорів біля Союзівки. Чи дійсно наші сеньйорі самі внесли якусь помітну поміч до реалізації цього проекту? Чи ми можемо похвалитися якимись практичними результатами нашої кількісної діяльності, як окремої організаційної одиниці? Авторитетну відповідь на ці питання зможе дати тільки 6-й з'їзд сеньйорів УНС після заслухання звітів діяльності уступаючої управи Об'єднання Сеньйорів УНС. Покищо подано нам до відома, що будувати великий дім не вільно при малій дорозі в лісі біля Союзівки. Особливо не до вподобу це передусім тим, які мали б позичити гроші на цей дім на довгі літа на нормальний, а не літварський відсоток, що його тепер легалізовано. Тим можна б не журитись. Відповідну площу під будову з доступом до великої дороги недалеко від Союзівки можна купити за невеликі гроші в порівнянні до коштів будови апартаментового дому на кількість дотепер зголошених замовлень.

Ми дещо забарились зі своїми будівельними проєктами, дочекавшись великих загальних обмежень на всякого роду кредити включно з довгостроковим державним кредитом на будову домів для сеньйорів, якого ми хотіли б. Це може в якійсь мірі сповільнити реалізацію наших планів. Трудно також сподіватися, що під цю скрутну економічну пору УНС буде в стані з власних фондів побудувати апартаментовий дім, не зважаючи на належну увагу та респект до багатьох і дійсних потреб наших сеньйорів.

Через те, що дотепер неусталено дефінітивно місця на побудову дому для наших сеньйорів, не приготовано

Представники Рідних Шкіл і Батьківського Комітету інформують про їхні плани

Під час відвідин у редакції: Сидять (зліва): п-ні Христина Мавська, п. Атанас Кобрин та п-ні Павлина Андрієнко-Данчук.

Джерзі Сіті, Н.Дж. (Л.К.). — „Метою наших сьогоднішніх відвідин є подати українській громадці про наші плани у зв'язку з закінченням рідношкільного року в Нью Йорку, околиках та стейті Нью Джерзі.

Водночас у нас бажання спонукати українську пресу до більшої популяризації теми навчання в українських школах, щоб вона (преса), що так переважлив для української спільноти справ, бож існування українських шкіл і їхній позем є запорукою — фундаментом зросту церковних українських поколінь, а з цим і основою буття українського поселення на еміграції, — сильніше наголосувала. Виставка-ярмарок була під кожним оглядом успішна та заслуговує на увагу і добрий приклад до наслідування.

Того ж дня о год. 3-й по пол. у горішній залі української католицької церкви відбулася під проводом проф. д-ра В. Тарнопольського панельна дискусія на тему: „Українська преса в 80-их роках“ з участю 12 панелістів та понад 250 учасників.

Представники „Голосу Канади“ записали на стрічці короткі виступи деяких редакторів і видавців і голови СУЖК для передавання їх в Україну.

Координатором цих імпрез, які пройшли з успіхом, був М. О. Цмоць, який прекрасно вив'язався із свого завдання.

Представники цих шкіл поінформували редакторів про велику імпрезу, 4-ту спільну градацію шкіл українознавства метрополітального Нью Йорку та Шкіл Українознавства в Йонкерсі, Ньюарку, Пассейку та Савт Бавнд Бруку. Ця величава спільна градація, а описала матуральний баль, участь в яких візьме 61 абітурієнтів цих шкіл, відбувається у суботу, 7-го червня, в год. 6-й вечора в Джерзі Сіті в Українському Народному Домі. У програмі: Відкриття і введення градаційної частини — п. Іван Лучечко; молитва; слово від ШР УКА — д-р Роман Дражньовський; слово від учителів — п.

не назад. По харчі я сама хожу до sklepів кілька разів на тиждень. Часом виручають мене в тім добрі люди. Повертаючи одного разу з харчами зі skleпу, заслабла — може забатого набрала тягару до торби.

Думала, що з мною вже буде кінець. Кинула я ті торбишки, лягла горілиць просто так на середині хідника, пролежала може з пів години і одне відліжла. Я маю ось тут біля ліжка очоштуку, це є бутель з киснем, він мене часто рятує, як заслабну. Буває й таке, що запнаю рурки від кисню до носа, положує до ліжка і доперва вранці відкриваю, що голова закрукта на цьому два рази більшому від мене бутель вазгалі не була відкрита і кисень до мене не доходив.

Знайшли наші люди авторку цього листа, подивуюгдну сеньйорку, мертвую докладно рік тому в її власному помешканні на підлозі поруч переверненого тяжкого сталевого бутля з киснем.

Так в осамітненні, здані на власні сили доживають і відходять від нас не тільки маловідомі громадяни старшого віку, але часто талановиті, заслужені, цінні замолоду наші сеньйорі.

Наші люди стараються допомагати, як можуть, ближньому в потребі, але тому, що живемо тут у великому роззянні далеко

РОСІЙСЬКА СТРАТЕГІЯ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

першій лаві піхоти на замінновані поля — часто навіть без рушниць! — під німецький кулеметний, мінометний і гарматний вогонь.

Тими нещасними людськими жертвами советської стратегії „прочищували“ замінновані поля для своїх саперних і танкових частин.

На костях і крові цивільно мобілізованих цивільних людей вони „вигравали“ свої битви, якими сьогодні чваняться перед сиротами.

Треба додати, що політичним і військовим керівникам у Кремлі йшлося не тільки про тактичні перемоги на тому чи іншому відтинку фронту. Вони мали на думці також стратегічну мету, а саме: винищити чоловіче населення України, Білоруси чи іншої поневоленої нації, а після „перемоги“ відчизненої війни — на своєму сумлінні тисячі українських жертв:

мужчин, що їх він посилав на смерть „не за Україну, а за її кат“.

Того злочину український народ не забуде ні ніколи і принаймні вже тепер, для історії, засудить їх, як справжніх воєнних злочинців — здійснювачів стратегії російського військового геноциду.

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС
П'ЯТНИЦЯ,
9-го ТРАВНЯ 1980 р.
НЮАРК-ІРВІНГТОН. Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 371 Відд., о год. 7-й веч., в залі УНДОМ в Ірвінгатоні. Простіться чл. вприв'язати залегли вкладки. Стефанія Стеція, гол., В. Шпирка, заст. гол., Лєся Назарук, кас., Ю. Баранюк, фін. секр.

СУБОТА,
10-го ТРАВНЯ 1980 р.
ДЖЕРЗІ СІТІ. Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 102 Відд., о год. 7-й веч., в УНДОМі. На порядку: звіти фінансової, організаційної, збирання чл. вкладок та інші важні справи. Вкладки можна вислати поштою до фін. секр. — S. Ostrowsky, 29 Lexington Ave., Jersey City, N.J. 07304. Tel.: (201) 432-2983. — Управа.

НЕДІЛЯ,
11-го ТРАВНЯ 1980 р.
КЛІПЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 102 Відд., о год. 11:30 ранку в церковній залі св. Йосафата, 5720 State Rd., Parma, Ohio. — А. Жугта, предс., М. Бобечко, секр.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Річні збори Т-ва ім. Ольги Басараб 47-й Відд., о год. 11:45 ранку, в залі української церкви при ул. Kentmore c. 1826. Бетлегем, Па. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. Збори Б-ва св. І. Христителя 76-й Відд., о год. 1 по пол. в школі св. І. Христителя при Сенфорді Аяві ул. Простіться чл. прибути та вприв'язати вклади. Управа на 1980 р. залишилась та сама, що була минулого року. — Юлія Демчук, фін. секр.

Д-р Лука Луїс:
ВАСИЛЬ
СТЕФАНІК
ОПЕРАТОР УКРАЇНСЬКОГО ЗЕМЛІ
Ціна — 8.00 дол.
Замовляйте:
СВОБОДА
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07308

КОЛИ
ПОДорожуєТЕ:
• АВТОМ власним або чужим
• АВТОБУСОМ
• ПОЇЗДОМ
• ЛІТАКОМ
• ЧИ КОРАБЛЕМ
всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова
грамота
УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО
СОЮЗУ!
мтр Микола Аврамчук,
голова управи Об'єднання
Сеньйорів УНС

ЛЮТВІН & ЛЮТВІН
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ШЦІРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на центрі в Бавнд Бруку і перенесенням тілних останків з різних країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J. - NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555
New Branch
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ФУНЕРАЛ ДІРЕКТОРС

Вступайте в члени УНС!

ВАКАЦІЇ

ВАКАЦІЇ
ДО ВИНАЙМУ В
ARTEMIS APARTMENTS
212 E. Crocus Road ■ Wildwood Crest, N.J. 08260
Tel.: (609) 729-5814
5-кімн. мешкання, з приватними кухнями і лазничками, а також окремі кімнати із уживанням кухні і лазнички. Две бльоки до моря. Ціни помірковані. У місяці червня ц.р. половина ціни.
Теп. до 31-го травня (215) ME 5-2099, год. 6 веч.
Від 1-го червня — (609) 729-5814 ц.р.
Відкриті "Memorial Day"

ЗАМОВЛЕННЯ І ПЕРЕДПЛАТА НА "THE UKRAINIAN WEEKLY"

(Просимо витати, виповнити і разом з належною передплатою, переслати до Адміністрації „Свободи“)

SVOBODA
30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ“

ЗАМОВЛЕННЯ І ПЕРЕДПЛАТА НА The UKRAINIAN WEEKLY
Передплата: річно для членів УНС — \$5.00; для нечленів — \$8.00
піврічно — \$3.00;
Прощу зарахувати мене до передплатників The Ukrainian Weekly

Ім'я/прізвище _____
Address: No _____ Street _____ City _____ State _____ Zip Code _____
Я є членом УНС, Відділ _____ Я не є членом УНС ☐
Залучую (чеком ☐, грошовим переказом ☐) мою річну ☐ піврічну ☐ передплату
Передплата \$ _____
Пресовий Фонд \$ _____